

“Penceremden görünenler”

Penceremi açıyorum ve merkezî Kahire'nin derinliklerinde bana bakan ev işte bu.

Şehrin işçi sınıfı mahallelerinde yaşayan insanlar yoksul olmaktan utanmazlar. Aksine, penceremden baktığım bu evde yoksulluğa karşı savaşın kahramanca çabalarını görüyorum. Oturanlar çoğunlukla esnaf ya da memur. Rahat bir hayat sürebilecek kadar kazandıkları bir dönem oldu fakat yokluk dalgaları aniden yükseldi ve boğuldular.

Aslında binanın ilk katının penceresinde bezemeli bir cam vardı. Kırıldı ve birçok kez tamir edildi. Son defasında, maliyeti düşük tutmak için, evin sahibi camın yerine bir parça tahta koydu.

Dört başı mamur zamanlarda, ailenin fertleri, evin girişinde açık havada zarif hasır koltuklarda dinlenerek hoş ikinci vakitleri geçirirlerdi. Koltuklar kırıldı ve evin babasının yeni bir takım alacak parası yoktu, fakat yine de kırılmış koltukları girişin iç tarafında, duvarın yanında muhafaza etti. Asla gerçekleşmeyecek, ertelenmiş bir hayal daha. Hemen yanı başında, duvarda klima için bir delik var. Evin sahibi bu deliği kapattı ve üstünü boyadı çünkü biliyor ki hiçbir zaman bir klima alamayacak.

Bu manzarada en güzel şey ikinci katın çamaşır ipinde asılı duran ev kıyafetleri. Kumaş basit ve mütevazı, fakat sahibi yenilgiyi kabullenmedi. Elbisenin üst kısmına ve manşetlerine basit tasvirler çizdi... Kesinlikle daha güzel görünüyorlar... Ve bu yoksulluk karşısında direnişe dair hayran olduğum bir şey. Yoksulluk sefalet fakat ona karşı direniş belirgin bir asalet doğuruyor. Şiddetli bir merhamete gark olmak için yalnızca pencereyi açmam ve bu evi görmem kafi.

Fasılasız ve mağfiresiz büyüyen yoksulluğa rağmen onlarca insanlık hali görüyorum. Bir delikanlı ilk aşk mektubunu yazıyor ve kimya ders kitabının içine saklıyor ki annesi görmesin. Bir genç kız yatak odasının kapısını kilitliyor ve aynanın önünde çıplak dans ediyor. Genç aşklar çatının karanlığında alelacele öpüşüyorlar. Evliliğin ilk günlerinde acemi aşk geceleri. Bir bebeğin hayata adım atarken irkilmiş çığlığı ve bitkin bir yaşlı adamın ölmeden önce son bir kez titreyen sesi.

Tüm pencereler, manzara ne kadar farklı olursa olsun, bize hayatı aksettiriyor.

24 Nisan 2011 tarihli The Observer'da Matteo Pericoli'nin “Penceremden Görünenler” adı altında yayımladığı bölümden çeviren Özgür Cökmen. Pericoli, The Observer için ayda bir, dünyanın önde gelen yazarlarının pencerelerinden görünenlere yer veriyor.

Mısırlı Alâ El Asvani, Yakupyan Apartmanı ve Şikago romanları ile Dost Ateşi başlıklı hikâyelerin yazarı.

ALÂ EL ASVANI

terilerine öncülük etmekte gönülsüzdürler. Çoğu, böylesi siyasal ayaklanmaların dinamikleri, hedefleri ve özellikle sonuçlarından emin değildir. Bu yüzden, sonucun ne olacağını bekleyip görmeyi tercih ederler. Okuryazar olmayan ve çok yoksul olanlar için devrimler, bunları kendi kararsız gündelik hayatlarının bünyesine dahil etmek için çok soyuttur. Kendileri için daha anlamlı ve yönetilebilir olan, daha somut ve yerel mücadelelere dahil olmaya meylederler. Bununla birlikte, devrim sonrası zamanlar bu gönülsüz yoksulların seferber olduğu zamanlardır. Zalimlerin yokluğunda ve yeni özgür alan içinde örgütlenme ve eylemciliğe ilgi gösterirler, özellikle de dolaysız biçimde yaşam alanlarıyla ilgili olanlara. Mısır'da, Mübarek'in gitmesinden kısa bir süre sonra, varoş cemaatlerinden insanlar cemaat düzeyinde örgütlenmeye ve eski vali ve belediye başkanlarının azlini talep etmeye başladılar.

• Perry Anderson, gerçek bir devrimden bahsedebilmek için özgürlüğün eşitlik ile birleşmesi gerektiğini hatırlatıyor. Despotlar devrildi ama Arap dünyasında müstakbel bir eşitlik ihtimali bir yana, Mısır'daki siyasal yapı neredeyse olduğu gibi yerinde kalmış görünüyor. Bu çağı kısmi reformlarla sonuçlanmış bir ayaklanmalar çağı olarak mı hatırlayacağız?

– Bu ayaklanmaların temel odağı temsili ve demokratik yönetişim olsa da, toplumsal adalet ve insanların haysiyetine saygı talebi merkezî bir yerde kaldı. Daha önce değindiğim gibi neo-liberal ekonominin olumsuz etkisi, Arap dünyasındaki mevcut popüler hoşnutsuzluğu büyük ölçüde artırdı. Bu yüzden, eşitlik, bu devrim sonrası koşullardaki insanların birçoğu için muhtemelen temel bir kaygı olacak. Gerçekten de, devrim sonrası devletlerin insanların iktisadi taleplerini karşılamayı becerememesi, kabaca iktisadi zorluklar,